Politica internă şi externă a Slovaciei

Declaraţiile d-lui Tisso, preşedintele consiliului slovac

Berlin, 12 (Rador). — D. Tisso, cel dintâi preşedinte al consiliului slovac, a declarat corespondentului special al ziarului „Hamburger Fremdenblatt“ că Slovacia urmăreşte în primul rând să-şi asigure frontierele printr'un acord cu Ungaria. Slovacia doreşte să trăiască în armonie cu toţi vecinii şi în special cu Ungaria, dar nu se poate lăsa mutilată sângeros în domeniul naţional sau economic.

A doua misiune ce şi-o propune Slovacia este aceea de a-şi da o Constituţie.

In sfârşit, va trebui să se procedeze la alegeri.

Guvernul slovac nu are intenţia să desnaţionalizeze pe germani. El le va acorda toate drepturile în domeniile economic şi cultural. Dealtfel, guvernul a hotărît să creeze un secretariat de stat pentru afacerile germane.

D. Tisso îşi exprimă satisfacţia faţă de situaţia care domneşte în ordinea morală în statele autoritare. Guvernul slovac — a adăugat preşedintele consiliului — se va inspira din aceleaşi principii şi va căuta să asigure ordinea şi disciplina naţională. Slovacia va căuta să întreţină în primul rând relaţii excelente cu statele autoritare.

Şi d. Tisso a încheiat spunând: Eu, care am făcut studiile la Viena, sper că ne vom înţelege în chipul cel mai fericit cu Reichul.

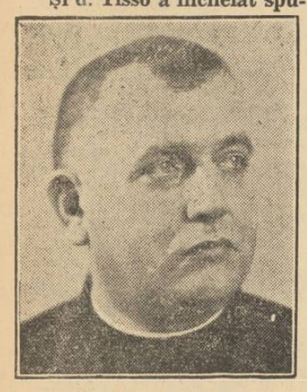

Monseniorul Iosef Tisso, preşedintele consiliului de miniştri slovac.

D. TISSO CREDE INTR'UN REVIRIMENT AL NEGOCIERILOR CU UNGURII

Komarno, 12 (Rador). — „Ne aşteptăm la un reviriment al negocierilor, şi încă la un reviriment favorabil“, — a declarat Miercuri dimineaţă unui reprezentant al agenţiei „Havas“ d. Tisso, preşedintele consiliului de miniştri slovac, care se înapoiase dela Bratislava.

Delegaţia cehoslovacă s'a întrunit la ora 10, fiind prezenţi d-nii Tisso, Krno, generał Viest şi Zidovsky, reprezentantul d-lui Parkanyi, guvernatorul Rusiei Subcarpatice.

In cursul şedinţei, membrii delegaţiei au discutat cu experţii contraproectului prezentat de delegaţia cehoslovacă în şedinţa plenară.

In cercurile apropiate delegaţiei cehoslovace se crede că revirimentul aşteptat pentru amiază este în legătură cu atitudinea mai conciliantă adoptată de Germania, care ar fi consimţit să înapoeze Cehoslovaciei două oraşe cehe cuprinse în a cincea zonă de ocupaţie.

Această nouă atitudine a Germaniei este pusă în legătură cu călătoria la Berlin a secretarului d-lui Tisso.

DELIBERARILE COMISIEI UNGARO-CEHOSLOVACE

Komarno, 12 (Rador). — A patra şedinţă plenară a comisiunii de delimitare ungaro-cehoslovacă s'a întrunit, azi la amiază.

Delegaţia ruteană era condusă de d. Bacinsky, ministru în guvernul Rusiei Subcarpatice. Delegaţia se compune din doi membri şi trei experţi, din cari doi urmează să apere intersele regiunilor Berehovo şi Sevljus, care sunt revendicate de unguri.

❖

Komarno, 12 (Rador). — La terminarea şedinţei de astăzi a comisiunii ungaro-cehoslovace, s'a dat publicităţii următorul comunicat:

Miercuri la ora 12, delegaţiile ungară şi cehoslovacă au ţinut o şedinţă comună care a luat sfârşit la ora 14 şi 30.

In cursul acestei şedinţe, delegaţia cehoslovacă a prezentat contra-propunerile sale cu privire la o parte din cererile teritoriale ungare.

Experţii celor două delegaţii vor studia separat, în cursul după amiezei, chestiunile ridicate.

Viitoarea şedinţă comună a delegaţiilor se va ţine Joi 13 Octombrie, ora 9

❖

Budapesta, 12 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani“ transmite:

Se anunţă că negocierile ungaro-slovace ar fi luat la începutul şedinţei de azi o întorsătură rea. Delegaţia slovacă s'ar fi prezentat cu contrapropunerea „simplă şi naivă“ de a se acorda ungurilor din Slovacia o vastă autonomie, dar tot în cadrul statului cehoslovac. D. de Kanya ar fi răspuns: „Dacă vreţi să glumiţi pe socoteala mea, pot considera negocierile închise“.

După aceea, delegaţia cehoslovacă s'a retras şi după 50 de minute a prezentat un nou proect, care, totuşi, nu ar satisface nici măcar o treime din cererile ungare.

Astăseară cele două comisii de experţi, ungară şi cehoslovacă, au lucrat intens, aşa încât se crede că mâine dimineaţă la ora 9 cele două delegaţii vor putea intra în miezul chestiunii. Se prevede că ziua de mâine va avea o importanţă hotărîtoare.

Problema delimitării frontierei dintre Ungaria şi Rusia Subcarpantină

Komarno, 12 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas“ transmite:

Negocierile ruteno-ungare pentru delimitarea frontierei între Ungaria şi Rusia Subcarpatică au continuat azi.

Afară de cedarea anumitor regiuni ca Uzhorod şi Mukacevo, cele două capitale ale Rusiei Subcarpatice, ungurii cer şi un plebiscit general pentru Rusia Subcarpatică.

Delegaţii ruteni în frunte cu ministrul Bacinsky resping categoric cedarea liniei Batovo-Sevljus-Kralovo, care ar face ca viaţa economică a Rusiei Subcarpatice să fie foarte grea.

D. Bacinsky se opune deasemeni şi la plebiscitul general arătând că ţara şi-a decis soarta în 1919, cerând să fie alipite Republicei cehoslovace şi a confirmat această dorinţă a ei la 8 Octombrie 1938, cerând să rămână în cadrul federal al Statului cehoslovaco-ruteam.

Pe de altă parte, se afirmă că între slovaci şi unguri ar fi intervenit un acord principial. Principiul etnic a fost adoptat ca bază pentru trasarea noilor frontiere, admiţânu-se unele rectificări necesare pentru motive economice şi de comunicaţii.

Se va veghea ca numărul slovacilor cedaţi Ungariei să fie egal cu numărul ungurilor cari rămân în Slovacia. Este probabil că mâine delegaţii cehoslovaci să prezinte contra-propuneri.

Viitoarea şedinţă a comisiunii a fost stabilită pentru Joi 13 Octombrie, la ora 9.

MEMBRII GUVERNULUI RUSIEI SUBCARPATICE AU SOSIT LA UZHOROD

Uzhorod, 12 (Radio-Central). — Azi la ora 16, au sosit la Uzhorod cu avionul, membrii guvernului autonom al Rusiei subcarpatice. Miniştrii au fost primiţi în mod solemn de autorităţi şi locuitori.

La terminarea solemnităţii, s'a cântat imnul naţional al Rusiei subcarpatice. S'a trimis telegrame guvernului din Praga, şi d-lui ministru Bacinsky, care reprezintă Rusia subcarpatică în delegaţia cehoslovacă dela Komarno. In aceste telegrame, se protestează împotriva oricărei concesiuni teritoriale în favoarea Ungariei.

DOUA NOUI ZIARE LA UZHOROD

Praga, 12 (Rador). — *Corespondentul agenţiei Havas transmite:*

Incepând de ieri, apare la Uzhorod un nou ziar cu tendinţe autonomiste: „Ruska Pravda“. In declaraţia-program, noul ziar cere anexarea la Rusia Subcarpatică a mai multor districte din Slovacia Orientală, în regiunile Zemplinet şi Presov.

Un alt ziar: „Die Welt am Morgen“, organ de extrema stângă, apare cu începere de Marţi seara. După cum declară în subtitlul său, ziarul acesta este „cotidianul republicei germane din republica cehoslovacă“.

„Noi, germanii, — spune articolul-program — am trăit timp de veacuri laolaltă cu cehii şi voim să continuăm a trăi în pace cu ei; dar aceasta se poate numai dacă ne recunoaştem mutual drepturile unii altora. Facem profesiune de credinţă democratică, fiindcă numai într'o Cehoslovacie democratică oameni de naţionalităţi diferite pot merge în comun spre un viitor fericit“.

DESMINŢIRE

Praga, 12 (Rador). — Cercurile autorizate din Praga declară că este inexact svonul răspândit, azi dimineaţă, cu privire la evacuarea oraşelor Policka, Breclav şi Petrsalka.

La originea acestui svon de evacuare este faptul că armata germană s'a oprit la nord de oraşul Policka.

Grave incidente între unguri şi cehi

Komarno, 12 (Rador). — Corespondentul agenţiei Reuter transmite:

Negocierile pentru delimitarea frontierei ungaro-cehoslovace se desfăşoară fără fricţiuni dar şi fără a se face vreun progres.

Intre timp se anunţă diferite incidente la frontiera dintre Ungaria şi Rusia Subcarpatică. In apropiere de Merchevo o bandă de 40 de teroriştii unguri, bine înarmaţi şi dispunând de fonduri însemnate, ar fi atacat o gară, omorând un paznic şi rănind un călător. Doi membri ai bandei au putut fi prinşi.

In regiunea Merchevo a fost instituită starea de excepţie.

Se anunţă deasemenea violări de frontieră de către trupele de ocupaţie germane din regiunea sudetă. Astfel în apropiere de Pilsen trupele germane au trecut linia de frontieră în cinci locuri, cu toate protestările observatorilor cehoslovaci.

Intr'un loc, trupele germane au pătruns pe teritoriul cehoslovac pe o adâncime de 16 km.

Mareşalul Smigly Rydz în regiunea Cieszyn

Varşovia, 12 (Rador). — Mareşalul Smigly Rydz a sosit azi în Cienszynul eliberat, fiind primit cu mari manifestaţii de bucurie şi entuziasm din partea populaţiei.

Sosirea generalismului polon fusese anunţată printr'o proclamaţie prin care populaţia era îndemnată să celebreze această zi de sărbătoare, care simbolizează comunitatea dintre armata polonă şi populaţia Cieszynului.

Cu prilejul vizitei mareşalului Smigly Rydz s'a desfăşurat o grandioasă defilare a trupelor.

Expulzarea cehilor din Cieszyn

Varşovia, 12 (Rador). — Autorităţile din Silezia Cieszyn au lipit afişe în toate localităţile depe teritoriu, invitând pe cehi să-şi procure permise speciale, spre a putea părăsi teritoriul polonez înainte de 1 Noembrie.

Nu se precizează dacă această măsură de expulzare vizează exclusiv pe cehii stabiliţi în această regiune dela 1919 sau dacă ordinul este general.

Hotărârea e justificată prin afluxul a zeci de mii de poloni, care părăsiseră acest teritoriu în clipa ocupaţiunii cehe. Este sigur pe de altă parte că autorităţile polone urmăresc prin această metodă să înlăture toate elementele indezirabile, spre a putea instala maximum de polonezi, în special muncitori, în regiunile retrocedate.

Manifestaţii ucrainiene la Lwow

Serviciul special al „Universului“

Lwow, 12 (Radio-Central). — Sub impresia ultimelor evenimente internaţionale şi a autonomiei Rusiei subcarpatice, mişcările politice printre ucrainenii din Polonia cresc în mod continuu.

Eri s'a ţinut la Lwow o slujbă religioasă în catedrala Sf. Gheorghe cu ocazia autonomiei Rusiei subcarpatice. După slujba religioasă, ucrainienii au manifestat pe străzi strigând: Trăiască Ucraina! Jos cu ungurii!

O parte din manifestanţi a încercat să se apropie de consulatul ungar, spre a face o manifestaţie ostilă contra Ungariei. A intervenit imediat poliţia care i-a împrăştiat şi a făcut numeroase arestări.

In cursul serii, tineretul naţionalist polonez a organizat o contra manifestaţie, spărgând cu această ocazie geamurile dela numeroase magazine, localuri şi ziare ucrainiene.

Ştirile despre aceste manifestaţii ucrainiene au produs o mare agitaţie în opinia publică polonează. Este pentru prima oară de mulţi ani încoace, că ucrainienii naţionalişti au îndrăznit să manifesteze pe străzi.

❖

Lwow, 12 (Rador). — Agenţia „Pat“ transmite următorul comunicat:

In urma atitudinei antipolonеze manifestată cu prilejul conflictului polono-ceh de către elevii seminarului eclesiastic greco-catolic din Lwow, o încăerare sângeroasă a avut loc azi in faţa seminarului, în cursul căreia o persoană a fost omorâtă şi mai multe rănite.

Harta industrială a Boemiei şi Moraviei

Harta oficială cu nouile frontiere ale Cehoslovaciei

Londra, 12 (Rador). — *Agenţia Press Association anunţă că harta oficială cu nouile frontiere ale Cehoslovaciei, astfel cum au fost fixate de comisia internaţională din Berlin, a sosit astăseară la Londra. In general, harta coincide cu frontierele fixate la Godesberg, cu excepţia câtorva modificări fără importanţă.*

S'a propus construirea bazei unei flote comerciale cehe la Gdynia

Danzig 12 (Rador). — Agenţia „D. N. B.“ anunţă:

„Danziger Korrespondenz“ anunţă din Varşovia că cercurile economice din Gdynia au propus guvernului polonez constituirea unei baze pentru o flotă comercială cehă în portul Gdynia. O parte a portului franc şi a coastei ar fi constituite ca teritorii vamale cehe pentru ancorarea vapoarelor flotei cehe. In acest teritoriu ar putea să se înfiinţeze întreprinderi cehe sub autoritatea fiscală cehă.

Se speră că astfel s'ar putea atrage la Gdynia întregul comerţ cehoslovac transatlantic.

Consiliu de miniştri la Paris

Paris, 12 (Rador). — *Membrii guvernului s'au întrunit în consiliu sub preşedinţia d-lui Lebrun, preşedintele Republicii.*

D. Bonnet, ministrul afacerilor străine, a făcut o expunere asupra situaţiei internaţionale.

D. Daladier, preşedintele consiliului şi ministrul apărării naţionale, a supus spre semnare preşedintelui Republicii decretul prin care ministerul de război este autorizat să angajeze în cursul anului 1938, peste creditele deschise, cheltueli ce se ridică la 1.420.000.000 franci pentru diferite servicii ale apărării naţionale.

D. Campinchi, ministrul marinei de război, a supus deasemeni spre semnare şefului statului un decret prin care ministerul Marinei este autorizat să angajeze pe anul 1938 peste creditele deschise cheltueli în sumă de 887.500.000 franci.

D. Francois Poncet va fi numit ambasador al Franţei la Roma

Paris, 12 (Rador). — Agenţia „Havas“ transmite:

Din informaţiile culese la terminarea consiliului de miniştri reese că d. Francois Poncet, actualmente ambasador al Franţei la Berlin, va fi numit ambasador la Roma.

D. Coulondre, care deţine funcţia de ambasador al Franţei la Moscova, va fi numit în locul d-lui Poncet la Berlin, în timp ce d. Massigli, directorul afacerilor politice din ministerul de externe, va fi numit ambasador la Ankara.

In cursul consiliului de miniştri de azi dimineaţă nu s'a procedat la numirea oficială a titularilor pentru aceste posturi deoarece se aşteaptă înainte de numire agrementul guvernelor interesate.

Pe de altă parte, se precizează că decretele semnate azi dimineaţă au fost stabilite în afara planului pe care-l pregăteşte guvernul în vederea refacerii economice şi financiare a ţării.

In cursul viitoarea deliberări a membrilor guvernului, vor fi examinate măsurile pe care preşedintele consiliului şi miniştrii competenţi înţeleg să le ia în acest scop.

Problema evreiască a fost pusă şi in Belgia

Bruxelles 12 (Rador).— Ziarul „La nation belge“ cere elaborarea unui statut care să rezolve chestiunea evreească în Belgia.

PROFESORI UNIVERSITARI SCOŞI DIN INVAŢAMANT

Roma, 12. (Rador). — *„Vita Universitaria“, organul oficial al Universităţii din Roma, publică o listă a profesorilor universitari, cari, fiind de rasă evreească, îşi vor înceta funcţiunile la 16 Octombrie. Lista cuprinde 95 de profesori dela 21 de Universităţi. Ziarul adaugă că la această listă se vor mai adăuga şi alte nume după terminarea anchetei în curs cu privire la identitatea câtorva profesori.*

SALARIAŢII EVREI DIN INTREPRINDERILE PARTICULARE MAGHIARE

Budapesta, 12 (Rador). — *Autorităţile însărcinate cu executarea legilor privitoare la evrei au terminat aproape prelucrarea cifrelor puse la dispoziţia lor de patroni.*

In 1095 întreprinderi, cu mai mult de zece salariaţi, sunt în clipa de faţă 18.111 salariaţi, printre care 22.812 evrei, adică 44,09 la sută. După noua lege acest procentaj trebue redus la 20 la sută. In acest fel, se vor creia aproape 13.000 de locuri libere pentru salariaţi de rasă maghiară.

Partidele politice din Polonia vor fi dizolvate

Londra, 12 (Radio-Central). — „Daily Telegraph“ anunţă din Varşovia:

In urma hotărârii partidului ţărănesc luată cu ocazia ultimului congres, de a nu participa la alegerile parlamentare, decizie care a fost adoptată şi de naţional democraţi şi socialişti, în cercurile guvernamentale se afirmă că guvernul din Varşovia va recurge în curând la dizolvarea tuturor partidelor politice.

Guvernul englez

hotărât să restabilească ordinea in Palestina

Londra 12 (Rador). — „Times“ scrie că faptul că garnizoanele britanice din Palestina au trebuit să fie întărite constituie cea mai bună dovadă că situaţia este gravă. Trimeterea de trupe dovedeşte în acelaşi timp că guvernul este hotărât să restabilească ordinea. Atâta vreme cât nu se va realiza acest lucru nu poate fi vorba de soluţiuni politice, de împărţirea ţării sau de alte proecte.

Este nevoie de o acţiune promptă şi viguroasă şi este evident că d. Macdonald nu înţelege să piardă timpul.

Ziarul subliniază apoi că argumentele în favoarea unei împărţiri a Palestinei sunt destul de puternice şi adaugă că graţie acestei soluţiuni, arabii din Siria vor putea să înfăptuiască unitatea lor.

„Times“ nu vede niciun motiv pentru care cooperarea amicală franco-britanică nu ar putea fi extinsă şi la Orientul apropiat. Un asemenea aranjament ar fi favorabil atât creştinilor cât şi evreilor cât şi musulmanilor din Siria şi Palestina „şi ar servi cauza arabă mai bine decât unele moţiuni sau unele masacre ca cele dela Tiberiada“.

Evreii din Palestina

au pretenţia să devină majoritate conducătoare

Precizările preşedintelui comitetului pentru apărarea Palestinei

Damasc 12 (Rador). — Nabih Azme, preşedintele comitetului pentru apărarea Palestinei, a dat reprezentantului agenţiei Havas următoarele explicaţii în legătură cu telegrama adresată şefului mişcării sioniste:

Atitudinea arabilor faţă de evreii din Palestina şi din Orientul apropiat a fost hotărâtă în urma răspunsului dat de organizaţia sionistă din Londra, în numele tuturor grupărilor sioniste din lume, la propunerile făcute de Tufic Sueid, ministrul de externe al Irakului, pentru reglementarea problemei palestiniene.

Nabih Azme subliniază că în scrisoarea adresată d-lui Malcolm Macdonald de şeful sioniştilor: din Anglia, Weizman, se afirmă că evreii nu vor accepta niciodată să fie în Palestina o minoritate. De aici am dedus, continuă preşedintele comitetului pentru apărarea Palestinei, că actuala minoritate evreiască din Palestina are pretenţia să devină majoritate conducătoare.

„N'am hotărît încă nimic, spune mai departe Nabih Azme, cu privire la măsurile pe care le vom lua. Am voit însă, prin telegrama mea, să dau sioniştilor un avertisment că, dacă stăruie în proiectul lor, evreii vor fi consideraţi ca duşmanii a tot ce este arab sau musulman. Evreii au trăit totdeauna la noi în perfectă armonie cu celelalte elemente ale populaţiei. Dacă acum ei voesc să ne exproprieze de patria noastră şi să ne ia locul, noi nu mai putem răspunde de ce se va întâmpla în viitor“.

Nabih Azme consideră colonizarea sionistă ca o piedică esenţială în calea independenţei arabe, care este obiectul principal al politicei arabe.

„Trebue să combatem această colonizare prin toate mijloacele. Lupta ne va fi uşurată de marele nostru patriotism. Zece puşti arabe sunt mai eficace decât două mii de puşti străine, când ele sunt puse în slujba unei cauze sfinte, iar condiţiile materiale nu mai au atunci pentru noi nicio importanţă“.

LORDUL CRANBORNE

APROBĂ SEMNAREA ACORDULUI DELA MÜNCHEN

Londra, 12 (Rador). — Lordul Cranborne, fost subsecretar de Stat la Foreign Office, a ţinut Miercuri o cuvântare la Weymouth în care a răspuns adversarilor săi.

Oratorul şi-a rezumat programul, în cuvintele: „Să ne înarmăm, să ne înarmăm, să ne înarmăm!“.

Consider că slăbiciunea Marei Britanii atât în politică cât şi în domeniul înarmărilor constitue, în zilele noastre, cea mai mare primejdie pentru pacea europeană.

Pentru aceste motive am demisionat în Februarie, nu mi-am schimbat niciodată părerile şi nu le modific nici acum.

Răspunzând învinuirii că ar fi preferat ca Anglia să intre în război mai bine decât să accepte acordul dela Muenchen, lordul Cranborne a declarat că, dacă se citeşte cu atenţie ultimul său discurs, se va vedea că el nu cuprinde nimic în sprijinul acestei afirmaţii.

Oratorul a adăogat că s'a îndoit din totdeauna dacă proplema cehoslovacă face parte din chestiunile pentru care Anglia trebue să intre în război în orice împrejurări. D-sa consideră că guvernul britanic a fost în dreptul său să semneze acordul dela Muenchen, în faţa alternativei care i se punea. Nu am ascuns niciodată recunoştinţa pe care o datorăm primului ministru pentru eroicele sforţări făcute în favoarea păcii în cursul crizei recente.

Un rezultat satisfăcător al crizei şi poate singurul rezultat satisfăcător a fost că s'a făcut dovada că poporul german nu vrea războiul. Aceasta reprezintă o mare schimbare faţă de 1914 şi cred că, dacă se vor şti puternicii, germanii vor exercita o presiune asupra guvernului lor pentru a se ajunge la un acord şi a se salva pacea.

❖

Londra, 12 (Rador). — Lordul Winterton, cancelarul ducatului de Lancaster, a ţinut astăseară un discurs la Horesham (Sussex). Făcând aluzie la Cehoslovacia, oratorul a precizat că cuvintele „Rusia nu a făcut făgăduieli precise de asistenţă militară, ci numai făgăduieli vagi, din cauza slăbiciunii sale militare“ sunt absolut exacte.

Se ştie că aceste cuvinte, rostite de lordul Winterton acum câteva zile într'o altă cuvântare, au format obiectul unui protest al ambasadorului sovietic la Londra pe lângă lordul Halifax.

Averea prinţului Starhemberg va fi confiscată

Londra, 12 (Radio-Central). — *„Daily Telegraph“ anunţă din Viena că împotriva prinţului Starhemberg se va deschide acţiune publică care va avea ca rezultat confiscarea întregei lui averi.*

Un comisar al guvernului a declarat la o întrunire că prinţul Starhemberg a risipit în timp de zece ani 300 milioane lei, a făcut datorii de 160 milioane lei şi şi-a vândut o treime din moşia sa.

Conflictul dintre Peru şi Ecuador a isbucnit din nou

Guayaquil, 12 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D N B.“ transmite:*

Diferendul între republica Ecuador şi Peru, privitor la delimitarea frontierelor, a isbucnit din nou.

Guvernul peruvian s'a retras din negocierile începute prin mijlocirea guvernului din Washington.

Fiecare din cele două părţi reproşează celeilalte că a violat acordul din 1924.

Republica Ecuador propune să se recurgă la arbitrajul d-lui Roosevelt, preşedintele Statelor Unite, dar guvernul peruvian respinge această sugestie.

Guvernul din Ecuador a făcut un apel la celelalte state din America de Sud, rugându-le să intervină pentru o grabnică lichidare a acestui conflict.